

A punk élt, él és élni fog. Legalábbis sokan azt állítják, főként a punkok. Érdeemes viszont feltenni a kérdést, kik azok a punkok és mi az a punk. Színes tarajak, bakancsok, polgárpukkasztás és egy kis technokol? Ennyi lenne? Vagy sokkal inkább egy életézés, talán lázadás a (polgári/munkás/bármilyen?) társadalom konvenciói ellen? Társadalomkritikus szövegekkel fellépő, zenében néha nem túl erős együttesek? A Szépirodalmi Figyelő néhol kellően „punk” szerzői többek között ezekre a kérdésekre is válaszokat keresnek, és mindeközben megkísérlik feltárni a punk magyar és környező országokbeli vonatkozásait, jelentőségét. A jelenség vizsgálata során nemcsak a közép- és kelet-európai punkzenekarok történetére derül fény, egyúttal a politikai hatalmi gépezet működése is előtérbe kerül, hiszen a hatalom a kritikát túri a legkevésbé. Mindenesetre azt már előre megállapíthatjuk: PUNK'S NOT DEAD!

Vass Norbert

TOCKOSOK, TRÁGYA, TECHNOKOL

Morfondírozás a magyar punk kezdeteiről

Intro

Új Látásmód Fúzió koncerten vagyok a Rohamban. Történik 2010 táján. Csapolt sört iszom, és a kimódolt keménységen kacarászok a hátsó sorban. A kibicnek semmi sem drága. A lehangolt ipari akkordokhoz jól passzol a teremben szétáradó bágyadt meleg. Mintha egy lezárt gyárrészlegben lennék, ahol spleennel ütötték fel a Szabad Nép-félóra és a két perc gyűlölet remixét. Az UV-szűrős szintetizátorzenére böllogató lelkes fiatalok teleizzadták már az alsónadrágot és a tangát. Dohányfüst helyett vihar előtti testszag gomolyog a nézőtéren. Valami készül. A Csermanek Lakótelep egyik tagja tántorog fel a színpadra, és szót kér. Nem tiszta már az artikulációja. Morog valamit, aztán a nála lévő műanyagüveges koccintósból pár kortyot a meglepett rajongókra locsol. A performansz gyönyörű. Az addig a delírium katatóniájában mozgók – mintha sebet kaptak volna – felháborodva hagyják el az első sorokat. Dühösek. Arra gondolnak alighanem, hogy a mélyvörös műtrágyalét nem lesz egyszerű kiszedni majd a finom textilből. Igazuk van. Én meg arra gondolok, hogy a punk itt van, és halott.

Pöcsök a plakáton – Tetemrehívás

Csak hogy most nem halálról lesz szó, hanem születésről. Az alábbiakban annak a kornak a törvényszerűségeit igyekszem feltárni, amelyben a punk itthon megjelent. A helyet és a helyzetet próbálom vizsgálni, amelyet tökéletesen ír le a fentebb megidézett zenekar neve: Csermanek Lakótelep. A talajt felmérni, amelybe az első akkordok hullottak, és a sajátos körülmények közül is számba venni párat, amelyek eredőjeként idehaza atipikusan tipikus punkszintér jött létre, hogy végül beismerjem: voltaképpen mit sem tudunk erről ez egésze. Mielőtt azonban elvesznénk a blokkházak között, nem árt pár dolgot tisztáznunk.